

עלי מרפא
שער הגיליון
יין הונגרי
למעשה
בני היכלא

עשה עצמך כשוכח
יותר טוב, גרוע משוב
טעם ליקוטי מוהר"ן
מעשה מבטל תפילה
נצול ממחלעות השמד

התורה הזמנית:

המשנת הו"ט לימות השנה
כח המושך של הנשמה
ספירת העומר
אש של ידידות
התפילה על חושך הילדים
השתוקקות בבטחון
אכילה ומלאכה לפני ספירת העומר

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא
למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

או הכל או כלום?

יש המון המון טוב, כמה? אין סוף. אבל כדי שיהיה אפשר להכיל את הטוב האינסופי הזה, מוכרח להיות צמצום.

וכאן בדיוק נמצאת הסכנה. שהאור העצום הזה, תחת לרומם כל יהודי לגבהים ועומקים של טוב, הוא עלול להפיל אותו לעומקים של רוע וחושך, דווקא מרוב אור. וכפי שאכן ארע מיד לאחר קבלת התורה: חטא העגל. ולכן, זה לא קורה מיד. יש תקופת המתנה של חמישים

האויב של הטוב, הוא ה'טוב מאד'. באופן טבעי נראה כי העולם נחלק לטובים ורעים, יש שרוצים להיות טובים, והם מתאמצים בכיוון הטוב. ויש אחרים שאיך לומר בעדינות? פחות מתעניינים בתחום. הם מעדיפים ללכת לפי שרירות לבם, גם אם הוא לא טוב.

זה לא נכון. אין טובים ורעים בעם ישראל; כל יהודי ללא יוצא מן הכלל, רוצה להיות טוב. הסיבה שלא כולם מצליחים? כי רוצים 'יותר מדי' טוב... וכשרוצים יותר מדי טוב, מגיעים לקצה ההפוך, ל'פחות מדי' טוב, או 'בכלל לא' טוב. בשפה פנימית קוראים לזה 'ריבוי אור'.

עוד יותר טוב

יש המון המון טוב, כמה? אין סוף. אבל כדי שיהיה אפשר להכיל את הטוב האינסופי הזה, מוכרח להיות צמצום. קודם בריאת העולם היה רק אור אין סופי, אבל כדי שיהיו נבראים שיכולים לקבל את הטוב הזה, ה' יתברך צמצם כביכול את אורו האינסופי, ויצר חלל וצמצום, שבתוכו נבראו עולמות ואנשים.

ולכן, אמנם הלב היהודי מטבעו רוצה אין סוף טוב, כי יש בו נשמה אלוקית שהיא אינסופית, אבל דווקא משום כך, אם ניתן לרצון האינסופי הזה לבעור, לא יצא מזה שום טוב רק רע חלילה. רק מי שמוכן לצמצם את הרצון העצום הזה, ולהתמקד בנקודה קטנה של טוב - תהיה לו היכולת להכיל טוב, בתחילה מעט ובהמשך עוד יותר טוב ועוד יותר טוב.

זו תפיסה משנה חיים. כי אלו שמתמודדים עם יצרים ונסיונות קשים, בטוחים שיש להם נטיה לרע, והם תופסים עצמם בטעות כאנשים נחותים. והתפיסה הזו בעצמה מעצימה עוד יותר את הקושי לעמוד בנסיונות, שהרי אני ממילא רע, אז מה כבר משנה מעט או הרבה. וזו טעות. אין להם נטיה לרע, אלא נטיה מוגזמת לטוב. והרפואה שלהם איננה 'להפוך מרע לטוב', אלא לצמצם את 'ריבוי הטוב' ל'מעט טוב', וללמוד להיות ולשבוע מהטוב הקטן הזה. השאר, כבר יקרה מאלי.

היום יום?

לכן נועדה ספירת העומר.

זה עתה יצאנו ממצרים, ובעוד רגע אנחנו אמורים לקבל את התורה מחדש. אחח, איזה אור, כמה טוב ה'. נכון,

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

בכל עת תעשה עצמך פשוט כגמרי, ובזה תצא לחיות בכל פעם.

יום ה' במדבר תקצ"א

...והרגיל עצמך מאד לילה עם הדרך, שדברתי עמך כבר - להיות בכל פעם מודה על העבר וצונק לעתיד לבא, והפירש שיחתך לפני השם יתברך בכל יום ויום, חן ולא יעבר, למען השם, למען השם, חטף ואכל חטף ואכל, תורה ותפלה והתבודדות ומעשים טובים, ואל תשגיח כלל וכלל בכל מה שעובר עליך, ובה טוב מאד מדת השקמה - להשיג מדעתו לגמרי בכל עת כל מה שעבר עד הנה; ומה שיהיה, אינך יודע כלל, ובפרט בשעת התפלה תהיה בעיניך פחדט ממש, וכאלו אין לך רק השקמה הזאת לבד, ואל תסתכל על העבר ועל העתיד כלל, אפילו בדברים הנוגעים אל הנשמה, מכל שכן וכל שכן בדברי הגוף והממוץ. ואם תרגיל עצמך בזה, אז טוב לך, ותוכל להתפלל על ידי זה ולחטף הרבה טוב בכל יום.

חזק בני חזק, והעקר - שתלך במה שפתיתי לך כבר, שובכל עת תעשה עצמך פשוט כגמרי, ובזה תצא לחיות בכל פעם מכל מיני גלויות ושעבוד, שמתחיל על מוחך כאלו אוהדים אותך בידים חז"ל, ובאמת הבחירה חפשית, והמחשבה ביד האדם להטותה פרצונה, והעקר - לגביל להתחיל לחשוב כלל, רק כאלו עתה נולדת, וכאלו אינך יודע כלל מה שהיה ומה שיהיה וכו'.

נתן מברסלב

חק ולא יעבור

יום	יום לחודש	ליקוטי מוהר"ן תניינא	ליקוטי הלכות ברוך ה"ב	דף חומש מכות
שבת	כח	קכא:	כח	רפח:
א	כט	קכב:	כו	רפז:
ב	ל	קכג:	כז	רפז:
ג	א	א.	כח	רפז:
ד	ב	א:	כט	רפז:
ה	ג	ב.	ל	רפח:
ו	ד	ב:	לא	רפח:

עיון

התורה הזמנית ליקוטי מוהר"ן חלק ב' תורה ד' - כג. כד

טעם ב'לקוטי מוהר"ן

שמעתי על אחד מגדולי אנשי שלומנו (אני זוכר שמו, אולי זה היה מורנו רבי אברהם שטרנהארץ זצ"ל) שהוכיח אברך אחד מאנשי שלומנו שיהיה שוקד על למודו אבל לא ראהו אף פעם מחזיק הלקוטי מוהר"ן בידו ללמוד ולהסתפל בו, ואמר לו בערך כהא לישנא: "שמע נא אברך, מה שאני רוצה לומר לך, תדע שהספר של הרבי הקדוש הוא מלא חידושים, מלא השגות, מלא עצות יקרות, מלא אהבת ה' ויראת שמים, זה פותח המוח, בוקע הגידים, זה מכניס חשק והתעוררות לתורה ותפלה, זה מקדש את האדם באיזה מצב שהוא. לפשוטנים ולומדים את הספר מתחלתו ועד סופו, רואים את כל זאת, ומרגישים מתיקות וחיות דקדושה והתורמות, הן בלמוד התורה, הן בעבודת ה'. ועתה, אני שואל אותך, מדוע לא תלמד את ספרו של הרבי? הלא הוא אמר 'מי שהוא למדן יותר, הוא מסגל יותר לספרו'.

שמעתי מרבי הידש לייב ליפל, שרבי ישראל הכהן המכנה רבי ישראל טרהאוויצ'ר והוא היה כבר זקן מפלג, הוכיח אותו וישאר בני הנעורים באמר להם: הלא יש לכם מחות צעירים, מדוע לא תשתדלו שתהיו בקיאים בלקוטי מוהר"ן בעל-פה, אני בגיל שלש עשרה ידעתי בעל-פה את הלקוטי מוהר"ן.

אמר הכותב: מורנו רבי אברהם סופר שטרנהארץ זצ"ל, היה שגור בפיו הלקוטי מוהר"ן, והיה אומר בעל-פה התורות בשבתות ובחגים ובפרט בראש השנה, ועץ בחי מוהר"ן סי' שמ"ו שרבינו זצ"ל אמר מאחר שיצא הלקוטי מוהר"ן בעולם הוא רוצה שיהיה הספר שגור בעל-פה עין שם.

שמעתי מידדנו החסיד המנוח רבי גדליה ברגר זצ"ל, שפעם אחת דבר רבי אברהם בן רבי נחמן תנן זצ"ל שיחה נוראה בענין מעלת קימת חצות ומגדל הנחיצות בעבודה קדושה זו על פי ההרהר הקדוש והארי זצ"ל ובפרט מה שרבינו זצ"ל בשיחות הר"ן הזהיר על זה באמרו שעקר העבודה של איש הישראלי הוא בזה, והאריך מאד בענין זה. אמרי שגמר שיחתו אמרתי לו באנחה כבדה: "אוי רבי אברהם, מה אעשה, אני בעל שנה חזקה, קשה לי לקום בזמן חצות. אמר לי רבי אברהם: קום שעה או שתיים אמרי חצות, גם זה טוב. אמרתי לו: גם זה קשה לי. אמר לי רבי אברהם: קום לפחות לפני עלות השחר. שוב אמרתי לו: אני קם בקשי להתפלל. אמר לי: אם כן, תשמור לך את היום. כלומר תשתדל לפחות למלא את כל היום בתורה ותפלה ועבודת השם ואל תתן להבעל דבר שיכלה לך הזמן לריק חס ושלום. א"ה כמדתה לי שאמר לו אז: הבעל דבר הזה אותך בליילה, תפה אותו ביום.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

אמרו חז"ל בערכין טו: שכל דבר הנאמר בפני שלשה שומעים או יותר, אין בו משום לשון הרע. החפץ חיים מוכיח (כלל ב במ"ח סק"א) שאי אפשר לפרש כפשוטו שיקבץ ג' אנשים וידבר מה שלבו חפץ ח"ו, הרי פשוט שעובר על איסור לשון הרע, ואדרבה כל שיתרבו השומעים חטאו חמור יותר שמכשילם בשמיעת וקבלת לשון הרע. ולכן הביא הח"ח פירושי הראשונים במאמר זה:

דעת התוספות שם ובב"ב לט: שאדם המדבר לפני ג' אנשים, יודע שהדיבור יגיע לאותו אדם שמדבר עליו, ולכן נחשב כמדבר לפניו ממש, אשע"כ כשמבקש לומר דבר שניתן לפרשו לשבח או לגנות, וזה תלוי באופן האמירה, ולמשל, כששאלו איפה ניתן למצוא אש? והשיב 'לא תמצא אש אלא בבית פלוני' שמבשרים שם תמיד בשר ודגים.. ישיש לפרש שהוא מרבה לבשר בשביל האורחים לשם מצוה, ויש לפרש שהוא רעבתן. כשמדברו בפני ג' יודע שבסוף יודע הדבר, מותר לאומרו באופן פשוט.

(קיצור הל' שו"ה פ"י סעיף ג-ד)

וככל החולקים - הוא מחמת שאין בינינו השלום ואהבה באמת, שיהיה 'על כל פשעים תכסה אהבה': נתיב צדיק, קפה

אל תחבק צורותיהם של העשירים

שבוענין הממון, גם העניים מכרכרים סביב להעשירים, ואין רואים שמתגבר עליהם יאוש לומר לעצמם מה לי ולעשירים. על אחת כמה וכמה, מידה טובה מרובה, שצריך האדם אף שרואה שבפועל קשה לו להכנס לעבודת ה', שלכל הפחות יכרכר סביב לאנשים כשרים ויראים, לרוץ לשמוע מהם דיבורים של אמונה וחזיון, ולדאוג לטובתם וכו'.

וזה בעצמו מכניס אותו לעבודת ה', ופועל בנפשו להיות חלק מיראת שמיים, אף שבפועל הוא רחוק מאוד. וכמו שבמעשה זה מספר רבי"ל שגם העניים שקועים בתאוות ממון מחמת שהם עדיין מנשקים צורותיהם של בעלי הממון.

ג] בתורה י"ד אומר רבי"ל סימן ליראת שמיים, שבידוק כמה הוא מכבד יראי ה'. כי יש מי שמכבד יראי ה' צדיקים גדולים מאוד. ויש מי שזוכה לכבד גם יראי ה' אשר בדרגתו, ויש אשר מכבד אפילו יראי ה' שהם מתחת מדרגתו. וכל אחד לפי כמה שזוכה יותר ליראת שמיים כך זוכה לכבד עוד ועוד בני אדם שיש להם יראת שמיים, אפילו אם הם פחותים ממנו.

ובוודאי שהעיקר להתחיל להתקשר ולהעריך את הצדיקים המופלגים כי משם ההתחלה של הכרת האמת, כשמכיר בעוצם האמת של מציאות ה' שמתגלה בבית מדרשם, אך התוצאה של ההתקשרות אליהם הוא שזוכה להגדיל את ההערכה לכל אחד אפילו לפחותים ממנו.

על כן בודאי השומרים שעמדו חוץ לעיר, היו קטנים במעלה [שלא היה להם ממון] פנ"ל, אך גם השומרים היה להם הצורות הנ"ל [תמונות של העשירים שהיו נחשבים אצלם לאלקות], והיו מחבקים ומנשקים אותם [את התמונות] **בכל פעם, כי גם אצלם היה עקר האמונה הממון פנ"ל**.

א] כך הוא הדרך של העולם, שגם אלו שכביכול אינם שקועים בתאוות ממון, אך עדיין הם בבחינת 'שומרים' על מעמד העשירים, ומכבדים אותם, ומנשקים את צורותיהם בהערכה עצומה. לכן קשה להם בעצמם להתקרב להשי"ת, כיון שתחילת ההתקרבות לה', עוד לפני ההתקרבות בפועל הוא, לפעול בנפש הערכה וכבוד לדבר האמיתי. וכל זמן שההצלחה של העשירים עדיין תופס מקום בלב העניים, והם עדיין 'שומרים' שלהם, ומחבקים ומנשקים צורותיהם, אזי הם רחוקים מאוד מאוד מקדושת האמונה. כי עיקר הכניסה לעבודת ה' הוא להתחיל להעריך את הצדיקים והכשרים היראי ה' [לאו דווקא הצדיקים המופלגים, אלא כל ירא ה' הדורשים את ה'], לכבדם ולהעריך אותם, להשתוקק ולהתחבר אליהם, ולהיות כביכול כעין ה'שומרים' שלהם.

ב] ודבר זה בנקל יכול כל אחד לפעול בנפשו. כי הסיבה שאדם מרגיש רחוק מה', מחמת שרואה שבפועל קשה לו להכנס לעבודת ה', אבל כמו

הליכות

שיחות ומנהגים

התבודדות

אותך, תתחיל לעבוד? והנה עורך השם יתברך, ויצאת מהצרה, אולם עדין לא התחלת לעבוד פהו כהבטחתך, ושכחת הבטחתך. וכך הלך ונמנה לאברהם היה את כל ההרפתקאות והצרות שעברו עליו, ובכל פעם הבטיח לשם יתברך, שאם יצא מהצרה יתחיל לעבוד יתברך פראוי - "והנה עתה יש לך עוד צרה, וגם היא באה לך כדי לרמוז לך שתתחיל לעבוד יתברך. כי העקר מתבטאים אליה, ואתה בא ונתן לי רעגל על פדיון. מה אתה חושב, שאתה שוכר אותי? וכי אני שכיר יום?!" "דו דינגסט מעק? איך בין דען א נאקטשטיק?" "אני מתפלל עבורך, ואתה תחזיר לאלהיך? כי העקר מתבטאים מלמעלה עליך, רק גם אני אעזר ואתפלל עליך".

מוהר"ן ת"א: "וואו איך צוה ערגען א חסרון, אדער ער האט גאר נישט געהאט קיין התבודדות, טאמער האט ער געהאט, האט ער געהאט ווינציג" - "היכן שאני רואה איזה חסרון, או שלא היה לו כלל התבודדות, ואם היה לו, הרי שיהיה לו מעט".

פעם דפק רבי נחמן טולטשניער איזה מסמר לקיר, וקבל על ידי זה מכה באצבעו. וכשראה זאת מוהר"ן ת"א אמר לו: "פארנואס האסטו נישט געבעטן אויף דעם פארן קלאפן דאס טולטשנאק, זאל זיך נישט קלאפן די פינגער" - "מדוע לא התפללת לשם יתברך לפני שתדפיקת המסמר, שלא תקבל מכה באצבעותיך?".

מוהר"ן ת"א: "טוב שדאיל עצמו האדם הרבי התפלל, על אף שמתפלל בעקר על צרכיו הגשמיים. כי כשהאדם עוסק כבר בתפלה אף על הדברים הגשמיים, מחמת רב תפלותיו יכניס כבר ממילא תפלות כל שהם גם על דברים רוחניים".

פעם בא אברהם אחד למוהר"ן ת"א ונתן לו רעגל אחד לפדיון, ובקש ממוהר"ן ת"א שיתפלל עליו - "בעט גאט פאר מיר". ותברך הקד ממוהר"ן ת"א, עד שתפלו לא הספיק מוהר"ן ת"א לדבר ולשאל בשלומנו וכו'. ומוהר"ן ת"א שידע ברוח קדשו כל מה שעבר עליו, קרא לו ואמר לו: "האם אתה זוכר עדיין את מה שעבר עליך אחר נשואיך, שהיתה לך צרה זו וזו, והבטחת לשם יתברך שששששש

מזרועות המיסיון לחיק האמונה

ומבלבלות אותנו.

למרות שחם רבי שמואל על זמנו היקר, ואף ידע שאין זה טוב עבורו לשמוע דברי הבל ושטות הנוגעים בכפירה ואפיקורסות, החליט למסור נפשו עבור יהודי זה ולהאזין לדבריו כדי לסייע לו להיחלץ מיון מצולת האפיקורסות. "אל תירא" עודד אותו, "ספר לי הכל כאשר לכל".

האיש החל לשפוך את לבו ולשטוח את מבוכותיו, ורבי שמואל נבהל משמוע. כמעט שהתחרט על שהחל להיכנס בענין כזה. הלה פרט בזו אחר זו את הטיעונים המעוותים בהם הולעט על ידי המיסיון, כשהוא מדקלם דברי בלע נגד תורה שבעל-פה ושאר דברי אפיקורסות אימים.

רבי שמואל חרד חרדה גדולה. התברר לו למרבה הפלצות כי היהודי האומלל היושב מולו שקוע כה עמוק ביון המצולה, עד שנעשה אצלו למצווה להסית ולהדיח עוד רבים מישראל בעקבותיו אחר אמונת השקר. הוא התחרט עמוקות על שהסכים להיכנס עמו בדברים ולשמוע את הבליו.

ולמרות זאת, חיזק את עצמו והתאמץ בכוח קדושת רבינו, ומשכילה הלה להרצות את דבריו הנלוזים, בבקאות הרבה שטם את הקרקע מתחת כל בנין השוא והשקר שבנה הלה. הצעיר ניסה להתווכח, אך בסייעתא דשמיא הצליח רבי שמואל בטוב טעם לפרוץ את כל 'ראיותיו' ולהעמידו על האמת.

דבריו חלחלו עמוקות בלב הצעיר ופעלו את פעולתם. אחרי רגעי שתיקה ארוכים, החל לשפוך את לבו בפניו ושאל אותו כיצד להתחזק בעבודת ה' ומה לעשות כאשר הימים הקודמים צפים לנגד עיניו והדעות הנפסדות מאיימות להטביע אותו. ה' היה בעזרו של רבי שמואל והוא השמיע לאיש שיחו התחזקות ועצה נכונה איך לחזק את עצמו בעתות משיב וניסיון. "מבול המחשבות הללו מוכרח לעבור עליך" אמר לו. "אך גם זה יעבור. ואם רק תעמוד על עמך ולא תתפעל מכל העובר עליו ועל מחשבתך, ותמיד תתפלל ותבקש רחמים מה' יתברך - סוף כל סוף" ה' יעזור ותעבור על הכל".

השיחה ביניהם נמשכה על פני כמעט רוב היום, ובסופה הפך האיש והיה כבריה חדשה. השניים יצאו מבית המדרש ושמו פעמיהם אל הכותל המערבי לתפילת מנחה ומערב, כי כבר פנה היום.

תפוחות מרובות עוד נכחו לאותו יהודי, אך בסופו של דבר הוא קבע עצמו בתוך הקדושה. הוא עבר יחד עם יתר אנשי את תלאות המצור על העיר העתיקה ונפילתה בידי הירדנים, והסתופף במחיצת אנשי בשכונת 'קטמון'. עד זקנה ושיבה זכה לשקוד על דלתות התורה ועבודה בהתקשרות לרבינו הקדוש.

איש לא השגיח יתר על המידה בצעיר שנכנס לבית הכנסת הקטן של רבי אריה לוי בשכונת 'משכנות ישראל' הירושלמית. הוא התיישב והאזין לשיעור שנמסר החסיד רבי שמואל הורוויץ שהרצה דברים בתורת רבינו בפני חבורת מקורבים צעירים מיישבת 'עץ חיים' הסמוכה.

סיפורו של הצעיר המלומד, שעלה מליטא לירושלים, היה תפלת. למגינת לב הוא נפל ברשת כת נוצרית מיסיונרית שפעלה בין החומות, עד שהפך לחבר פעיל בה. אלא שהניצוץ היהודי לא נתן לו מנוח. יד ההשגחה הובילה אותו לשיעורו

וישמעו רחוקים. ביתו של הצדיק הירושלמי ר' אריה לוי זצ"ל בשכונת 'משכנות ישראל'.

של רבי שמואל, הדברים משכו את לבו, הוא בא שוב ושוב להשתתף בשיעוריו והתעורר מאוד לתשובה, עד שחזר לאמץ לעצמו אורח חיים יהודי.

אלא שבהיותו פילוסוף וחקרן מטבעו, בלבולו רעיוני ואחרי תקופת התקרבות הוא נסוג אחור. רבי שמואל הקדיש שעות ארוכות לשיחות עמו כדי לקרבו לתורת ישראל. אך בלבולו של הצעיר גברו עליו והוא שב והתרחק. כל אלו נוספו אנשים שהחזירו בו התנגדות, עד שחלק לבו מענין רבינו. ברם, הדיבורים החמים ששמע ממעיניו של הרבי, חזרו והציפו את נשמתו ועוררוהו מחדש להתקרב לה' ותורתו, והוא שב כבתחילה לעבודת ה' בדרך רבינו, כשהוא לומד ומתפלל ואף מתענה לתיקון נפשו.

כיון שלא כל העיתים שוות ובהכרח לעבור גם ירידות בעבודת ה', כתוצאה מעברו העגום תקפו עליו הרהורי אפיקורסות ותאוות, וכל אימת שגברו עליו המים הזדונים ואיימו להטביעו, לא ידע לשית עצה לנפשו.

באחד הימים - לאחר שנעדר מהשיעור משך זמן רב - הגיע רבי שמואל אל בית המדרש של אנשי 'בבתי מחסה' והנה רואה הוא אותו לפתע שם. רבי שמואל בחר להתעלם מקיומו, עקב ניסיונו מהפעמים הקודמות בהן ניסה להשפיע עליו. אבל אז הבחין בו האיש וניגש אליו מיוזמתו ופתח עמו בשיחה. רבי שמואל הגיב לפנייתו והתעניין בשלומו. האיש נאנח והחל מתאונן על המבוכות בהן היה משוקע בעבר החוררות וצוצות בכל פעם

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על לקוטי מוהר"ן ח"ב סי' ד' מאמר י'

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[ח] ודע, שזה המצח הנחש יניקתו מזקני הדור, מפאריכי ימים שבדור, פשאין בהם שלמות, מזה יונק מצח הנחש הנ"ל, כי זקן זה קנה חכמה' (קדושת ל"ב), וצריך האדם, כל מה שמזקין, כל מה שנתוסף ובא לו יום מימי חייו, להוסיף בכל יום יום שבא אחר כך תוספות אור קדושה ודעת, וכמו שאמר רבותינו, זכרונם לברכה (קנים פרק א'): 'זקני תלמידי חכמים כל זמן שמזקיניו, דעתן מתישבת עליהן' כי צריכין בכל יום יום שבא אחר כך להוסיף בו קדושה ודעת, כמו שפתיב (בראשית א): 'ויקרא אלקים לאור יום' שכל יום צריך שיאיר ביותר פנ"ל:

אבל פשהזקנים, המאריכי ימים שבדור, פוגמים את ימיהם ואין מוסיפין אור קדושה ודעת בכל יום יום, מזה יונק מצח הנחש, חכמת הטבע הנ"ל, (כי מפילת הימים של הזקנים, אשר אין דעתם מתישבת פנ"ל, מפגם הדעת הזה של אלו הזקנים יונק מצח הנחש, שהוא חכמת הטבע) ומתגבר, חס ושלום, דעת חכמת הטבע, שבפריס ברצון על ידי נפילת הדעת והימים, שנופלים מהזקנים המאריכי ימים שאינם פראוי פנ"ל. וזהו בחינת (איוב י"ד) 'קצר ימים שבע רגז' הינו שתי הבחינות הנ"ל. 'קצר ימים' זה בחינת הזקנים שאינם פראוי, שאין מוסיפין קדושה ודעת בכל יום, שזהו עקר הזקנה והאריכות ימים פנ"ל, וכשהזקנים פוגמים את ימיהם ואין מאריכין את ימיהם בקדושה ודעת פנ"ל, זה בחינת 'קצר ימים', ומזה יונק מצח הנחש, שהוא הפך מצח הרצון, וזהו: 'שבע רגז' הפך הרצון פנ"ל:

אבל פשהזקנים פראוי, בחינת: 'זקן זה קנה חכמה' וכו' פנ"ל, על ידי זה מתגבר התגלות הרצון, בבחינת (ישעיה ט'): 'זקן ונשוא פנים' שעל ידי זקן שבתקדושה מתגבר הרצון, שהוא בחינת נשוא פנים, כי נשיאת פנים היא בחינת רצון, כמו שאמר אילישע ליהורם (מלכים ב ד'): 'לולי פני יהושפט אני נשוא אם אבית אליה ואם אראך' שאלישע לא היה לו שום רצון ליהורם, רק על ידי נשיאת פנים של יהושפט, על ידי זה נתרצה אלו. נמצא שנשיאות פנים היא בחינת רצון, וזה בחינת זקן ונשוא פנים פנ"ל:

להוסיף אור קדושה ודעת בכל יום

רבינו מבאר שמצח הנחש הזה, [שהוא כנגד הארת הרצון שמאיר ע"י החכם שבקדושה] יונק מהזקנה שאינה בקדושה, דהיינו כשאדם אינו "מוסיף אור קדושה ודעת" בכל יום יום מימי חייו, שע"י אין הימים מתחדשים ומתקנים, אלא אדרבא נפגמים, ומזה יונק מצח הנחש, ולעומת זאת כשאדם מוסיף אור קדושה ודעת שע"י הזקנה כראוי, ע"י זוכה להמשיך בחינת נשיאות פנים שהוא בחינת הארת הרצון.

והנה לא מבואר כאן בפירושו מהו אותו תוספת של "אור קדושה ודעת" שצריך להוסיף בכל יום יום, שזהו עיקר התיקון של האריכות ימים שע"י זוכים להארת הרצון, אבל מתוך כללות המאמר ניתן להבין שהכוונה לאותו "דעת" שמבואר בתחילת המאמר שיש בכל דבר ודבר תיקון, ואין שום דבר לחינם, אלא גם בליט מלאכות יש עבודת הבורא, שמאיר בחינת מלאכת המשכן בשרשם, כי אין דבר בעולם לחינם, וכל דבר יש בו תיקון בשרשו, כי הכל ברצונו יתברך, וממילא כל דבר שבעולם אינו לחינם ח"ו אלא יש בו תיקון גדול ונורא, וזה עיקר עבודת האדם להוסיף עוד ועוד להאיר על נפשו הארת ה"דעת" הזו, לידע ולהאמין שבכל דבר בעולם יש תיקון.

וככל שמוסיף האדם יותר ויותר להאיר על נפשו הארת הדעת הזו, כך זוכה להתחדש ברצון להשי"ת, מאחר שיודע שיש בכל דבר בעולם רצון השי"ת, ע"י מתעורר לכסוף ולהשתוקק להשי"ת ולהביא את

לעידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

פעינן למוד שלחן
ערוד שהזהיר אדמו"ר
זצ"ל, כמה סעיפים
יש ללמוד בכל יום?

תשובה לחידה הקודמת:

למה תיקנו לומר בסוף ההגדה 'אדיר הוא יבנה ביתו בקרוב?' כי אז על פי רוב הוא זמן חצות, ותיקנו לומר זאת על מנת להתפלל בשעת רצון זה על בניין בית המקדש שיבנה בב' שש"ק

הזכוכי: יחזקאל זיסהולץ קרית יוצניץ
זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

לחיות עם אור השבת ע"פ הספה"ק 'אוצר היראה'

להניח עצמו להימשך אחר אור נשמתו

לעצמו, הנה תראה איך אתה כבר צדיק מופלא, ואז כאשר נעלם ממנו האור והעונג הקדוש, הוא עומד כנבהל ומשתומם, ואין לו שום כח ויכולת לעמוד נגד החושך.

ה' והאמת היא, שצריך לדעת שיש לו גם גוף וגם נשמה. ומפעם לפעם השי"ת מאיר לו באתערותא דלעילא איזה הארה מהנשמה שלו בשביל שידע את האמת שלו, וכך יקבל כח להילחם עם הנסיונות שיש בגופו.

ועל כך מבקש שלמה המלך בשייר השירים 'משכני אחריו נרוצה' - היינו תעורר בי הרגשה של הנשמה שלי שימשך אחריו קצת, כדי שאח"כ אוכל לרוץ אחר השי"ת גם בשעה שמתגברים הנסיונות של הגוף, (ליקו"מ סי' ע' - ליקו"ה חזקת מטלטלין ד').

והנה, השי"ת נתן לנו את השבת, אשר ביום קדוש זה, מתעורר בעולם קדושה נוראה המאיר באדם כח עצום שיוכל להתחיל להרגיש את הנשמה שלו, כי בשבת העולם מתעורר בתשוקה עצומה להשי"ת, כמו שכתוב 'ויכולו השמים והארץ', 'ויכולו' הוא מלשון השתוקקות כמו שכתוב 'ותכל נפש דוד' (עיין אוה"ח הק' בראשית).

וכל יהודי יכול לפעול בנפשו עם קצת השתדלות להרגיש במעט אפילו לכמה רגעים את נשמתו בשבת קודש, כמו בשעת התפילה, בזמירות, בלימוד של שבת, שיעור בספרי צדיקים וכדומה. ואל יצפה בדווקא להיות בבת אחד צדיק שחי רק את נשמתו. אלא יהיה חכם לתפוס כמה הרגעים האלו, ויחזק בנפשו את האמת, לומר לעצמו, הנה זהו נשמתו, יש לי חלק באלוקי ישראל. אך לא יחשוב שהנה כבר סיים עם היצר הרע שלו, כי בוודאי יש לו גוף, אלא שיחזק בנפשו את הרגעים האלו לזכור זאת בימות החול, בשעה שהגוף יתעורר עם המידות הרעות, שלא להתבלבל, ולעורר עצמו להימשך ולרוץ אחר השי"ת.

א' האדם מורכב מגוף ונשמה, ובדרך כלל אין האדם מרגיש את נשמתו, אלא את רצונות הגוף, עד שהאדם צריך הרבה אמונה לצדיקים שאומרים שיש לו נשמה. אבל באמת כל יהודי זוכה מפעם לפעם להרגיש את נשמתו, כי כל התעוררות של האדם באיזה הרגשה רוחנית, כמו טעם בתפילה, או איזה מתיקות בתורה, דביקות בניגון קדושה וכדומה, אפילו שהוא רק לרגע אחת קטן, צריך לדעת שאין זה סתם הרגשה בעלמא, אלא הוא זכה באותם רגעים שנפתח לו אור נשמתו, וזכה עתה שאור נשמתו בקע את ההסתרה והמסך שהגוף מעיב בעביות נוראה על אור הזך של נשמתו.

ב' אף שבדאי צריך האדם לזכך את גופו יותר ויותר מתאוות ועביות הגשמיות בשביל לזכות לחיות יותר את אור נשמתו. בכל זאת, מפעם לפעם השי"ת קורא לאדם, ונותן לו להרגיש באתערותא דלעילא, שיש לו גם נשמה. שמא יתעורר האדם לרוץ אחר השי"ת, ויותר על כמה תאוות, ויתגבר ברגע של נסיון להימשך אחר איזה משיכה גשמית.

ג' האדם צריך להיות ורזי לתפוס את אותם הרגעים, ולהתענג על נשמתו, ולחזק את עצמו ולומר הנה תראה שאתה באמת נשמה ישראלית, ולא בהמה או גוי ח'. ואילו האדם יניח לעצמו לתפוס את אותם הרגעים ולהימשך אחר הנשמה שלו, אזי גם כאשר ייפסק ההרגשה המתוקה והעונג הרוחני, יזכה לקבל קצת כח להתגבר על השטותים והשגיונות הבאים לבלבלו.

ד' אלא שהבעל דבר מבלבל את האדם, וגם כאשר בא איזה עונג רוחני, הוא אומר לו שלא יתלהב יותר מדי, כיון שמסתמא אלו סתם דמיונות, שהרי לא ייתכן שמרגיש הרגשות רוחניות, וכך מאבד את הכח שטמון באותם רגעים שה' קורא ומזמין אותו ומראה לו מי הוא באמת.

ופעמים נעשה להיפך. שבאותם רגעים בהם מרגיש את נשמתו, הוא אומר

הדבר לתיקונו [וכמבואר בדברי מוהרנ"ת בהל' ערב ה"ג אות יד]. וכפי שמתבאר כאן בדברי רבינו, אם אדם אינו עוסק להוסיף כל יום קדושה ודעת, אין זה רק הפסד של אותו תוספת קדושה ודעת, אלא עי"ז היום עצמו נהפך להסתרה, ויונקים מזה מצח הנחש להסתיר את אור הרצון, ולהכניס בלב האדם ספיקות ובלבולים, כי זה לעומת זה עשה אלקים, וכל יום ויום יש בו אור מיוחד שאדם יכול לזכות בו, להתקרב להשי"ת יותר ויותר ולקבל את הארת הרצון שמאיר באותו יום, אבל אם אדם לא מתעורר לקבל את האור שמאיר באותו יום, עי"ז הסט"א שהיא בחינת מצח הנחש יונקת מהיום, ועי"ז היום הזה בעצמו נהפך להסתרה עד שעי"ז נופל על האדם כבידות וקשה לו להתחיל בעבודת ה' מחדש.

להמשיך ההארה מהימים טובים לכל יום ויום

והנה לעיל [באות ו] מבואר באריכות שעיקר הארת הרצון מתגלה בימים טובים שאז נעשו ניסים ונפלאות בכל אחד ואחד מהימים טובים, אבל על פי מה שמתבאר כאן בדברי רבינו מובן שאכן עיקר ההארה מאיר בימים טובים, אבל עיקר התכלית בהארה זו הוא שתאיר ל"כל יום ויום", שבבחינת ההארה שמאיר ביום טוב, ימשיך האדם ויוסיף "אור קדושה ודעת" בכל יום ויום, כי למעשה עיקר העבודה בעולם הזה הוא דייקא בימים הפשוטים כביכול, שנדמה לאדם שאלו "סתם ימים" אבל באמת בכל יום ויום יש אור מיוחד של דעת וקדושה שתפקידו להתגלות דייקא ביום הזה, וזה עבודת האדם להוסיף ולגלות אור קדושה ודעת בכל יום ויום, כל יום את אור הקדושה והדעת המיוחדים לאותו יום שזה כל מה שנזדמן לו באותו יום במחשבה דיבור ומעשה, אבל את הכח לזה מקבלים מהימים טובים [ולכן עיקר ההארה הוא דייקא בימים טובים שהם בימי החול, כי אף ששורש הארת הרצון הוא בשבת, אבל הימים טובים שהם בימי החול, מסוגלים ביותר להמשיך את ההארה הזו לכל יום ויום].

כל יום בפני עצמו

וצריך להיזהר בזה מאוד לא ליפול בדעתו מחמת הימים הקודמים שלא זכה להוסיף בהם אור קדושה ודעת כראוי, כי זה עיקר הכח של מצח הנחש להחליש אצל האדם את הרצון עי"ז שמייאש אותו בכח כל הימים שלא הוסיף בהם קדושה ודעת, שמהם הוא יניקתו, ועי"ז מכניס בו מחשבות של חלישות הדעת וייאוש, אבל עיקר עבודת האדם הוא להתחיל בכל יום ובכל רגע מחדש, להוסיף באותו הרגע את אור הקדושה והדעת ששייך לאותו זמן, ולא ליפול בדעתו מחמת הימים והזמנים הקודמים [ועי"ז עצמו זוכה לתקן את הימים שלא הוסיף בהם קדושה ודעת כראוי, כי עי"ז שמתחזק שלא להיחלש מהם נהפכים גם הם לחלק מהקדושה, כי על ידם נתוסף הקדושה ביתר שאת וביתר עוז].

ספירת העומר

וזהו ענין ספירת העומר, שאחר ההארה שזכינו בפסח, שאז האיר הארת הרצון בהארה נפלאה מאוד, אבל אחר כך מסתלק האור ואז עיקר עבודתו הוא להתעורר באתערותא דלתתא, להחשיב גם את היום הפשוט, ולידע שכל יום הוא יום [וכמבואר באריכות בדברי מוהרנ"ת בהל' פקדון ה"ד]. כי כל יום יש בו אור מיוחד של קדושה ודעת שצריך להוסיף באותו היום דייקא, וזהו העבודה של ימי הספירה שסופרים כל יום ויום, כדי להוסיף בכל יום ויום קדושה ודעת, ועי"ז זוכים לשלימות הארת הרצון שמאיר בשבועות.

מוגש כאן לראשונה באדיבות מכון מאירת עיניים - פרויקט התורות הקצר - ביאורים. לקבלת השיעורים המוקלטים על לקו"ת סי' ד' - נג, נד יש לפנות: yotamattar@outlook.co.il. בלש"ק בשלוחה 6, בלש"ק בשלוחה 5. לשמיעת השיעורים על התורות הנ"ל בקו היעודי בקול הלשון 036171116, באדיש בשלוחה 6, בלש"ק בשלוחה 5.

מושגים בתורה ד' תניינא

השגות

עליית הימים

ועיקר כבדות וקושי המניעות לעבודת ה' הוא נעוץ ומקושר במניעת הזמן, שההכרחיות לבד לוקח ימים ושנים ומתוך כך קשה לגלות את היראה ועבודת ה' שיש בכל יום ויום. וסיבוב הימים וההכרחיות שבהם, שנראה מקושר לטבע חוזר ומסתובב, וכך חולפים הימים, אך על זה בא כח הזקן שבקדושה על ידי הצדקה, שמוציא את נפילת הימים של הזקנים שלא מחדשים ימיהם בהתחדשות הרצון, ומכניס בזה ומודיע גם לכל הנשמות שנתבלבלו מכובד טבע העולם ונפלו מכח זה, שיחדשו את ימיהם ברצון חזק ובבחירה לעבודת ה' בכל יום ויום מחדש, ואדרבא דווקא מכל עיכוב ומניעה מגבירים את הרצון ומתחדשים לעבודת ה' וגילוי היראה ומתגלה רצונו יתברך גם בארץ ממש.

תפילה על החינוך

היכן מצאנו בשמונה עשרה תפילה להצלחה בחינוך הילדים?

כנסת ישראל מתחננת להשי"ת - 'משכני אחרין נרוצה' - תתחיל אתה למשכני, תעורר בי יותר ויותר את התשוקה אליך, וכך נתעורר אנו להימשך אליך ולרוץ אחריך בהשתוקקות נמרץ. ומגלה רביז"ל (ליקו"מ סי' ע') שפסוק זה מבטא את הכח של המשכן, שנקרא בשם 'משכן' על שם 'משכני אחרין'. כי המשכן היה לו כח המושך למשכן אלקותו יתברך אל כל מקום אשר היה עומד בו. וכן היה למשכן הכח למשוך את עם ישראל על השי"ת.

ואומר רביז"ל (שם), שזהו הכח העצום שיש לצדיק, שיש לו כח למשוך את כל הבריאה אחר השי"ת, ממש כמו כח המושך של הבריאה שמחזיק את כל העולם שלא יפלו מכדור הארץ. כי אף שהעולם הוא כדורי ועגול, והיו לכאורה צריכים ליפול ממנו, בכל זאת יש כח המושך בעפר הארץ שמחזיק את כל הבריאה שלא יפלו ממנו. וכח המושך שטמון בעפר הארץ הוא מציאות הו"ה ב"ה שמושך הכל אליו, וכך גם הצדיק, שעושה עצמו כעפר בביטול עצום להשי"ת, וממילא הוא נכלל בעפר הכללי של הבריאה שיש לו כח המושך להחזיק את כל העולם שלא יפלו ממנו, (ליקו"ה חזקת מטלטלין ד').

ומגלה רביז"ל שהכח הזה הוא לא רק אצל הצדיק, אלא לכל יהודי יש את הכח הזה להיות כח המושך למשכן הכל אחר השי"ת. ועל כך אנו מבקשים שלש פעמים ביום 'ונפשי כעפר לכל תהיה'. וכוונת תפילה זו היא, שנזכה להיות ענווים ושפלים כעפר לפני השי"ת, וכך נזכה לקבל את כח המושך הזה להמשיך את כל מה שאנו צריכים אל השי"ת, במשיכה חזקה מאוד שאף אחד לא יפול ממנה.

ולמידים מכך שני דברים, א. המשמעות של השפעה על אדם אחר הוא, לעורר לבב התלמיד מבפנים, שיימשך הוא מצידו אחר המשפיע, בבחינת 'משכני אחרין נרוצה'. ב. אין שום יכולת להשפיע השפעה רוחנית, למשכן לבב התלמיד כל זמן שהמשפיע - אבא או מחנך, הוא יישות נפרדת בפני עצמה. כי אפשר אולי להצליח להכניע את התלמיד לשמוע בקולו, אך לא לפעול בנפש התלמיד משיכה אחר שורשו באופן שלא יפול לעולם מכדור החיים שהוא כגלגל המזמין הרבה נסיונות.

כי משיכה זו אפשר רק כאשר המחנך משתדל להימשך ברצונות שלו אחר רצון ה', ועושה עצמו כעפר בלי לחשוש לכבוד עצמו כלל, וכך זוכה לקחת חלק מכח המושך למשכן עוד עוד בני אדם אחר השי"ת.

ולשם כך אנו מבקשים שלש פעמים ביום: 'ונפשי כעפר לכל תהיה' - כי אפילו אם לא זכינו להיות 'עפר' ממש, בכל זאת, עצם התפילה על כך, שהאבא או המחנך מבקש ומשתוקק להיות עפר - להתבטל לה', ולקחת חלק מכח המשיכה של השי"ת, זה בעצמו כבר פועל להיות 'כח המושך' - למשכן לבב בניו ותלמידיו אחר השי"ת.

לעשות כלים לאמונה

השלימות, כי משם עיקר רוח החיים כנ"ל עכ"ל. וכמו שאכן ראינו אצל אנ"ש שהאריכו וצעקו הרבה מאוד באמירת סדר ספירת העומר בהתעוררות וכיסופים, בצעקות ואנחות, כי על ידי הכיסופים והצעקות האלו אנו מתקנים כלים לקבל אור התורה, אור הדעת דקדושה לידע כי ה' הוא האלוקים אין עוד מלבדו".

וענין ימי ספירת העומר הוא ענין אתערותא דלתתא (התעוררות מלמטה, מצד האדם עצמו) ועבודה בבחינת מוחין דקטנות, כמבואר בכתבי האריז"ל ומובא כמה וכמה פעמים בליקוטי הלכות, שבלייל הסדר מקבלים את המוחין דגדלות וקטנות שלא כסדר, ואז מאירה הדעת באור גדול מאד, ואחר כך מסתלקים המוחין וצריך לעשות אתערותא דלתתא בימי הספירה הקדושים עד שזוכין על ידי האתערותא דלתתא הזו, של ספירת העומר, לאורו של חג השבועות הק'. כי אי אפשר לזכות לתורת ה', לדעת דקדושה, כי אם על ידי כלים הנעשים דווקא על ידי הגעגועים וההשתוקקות, שהאדם משתוקק ומתגעגע בתוקף החושך ענן וערפל להתקרב להשם יתברך ולהידבק בו ית', וצועק ומתאנח על זה להשם יתברך, שענין זה אינו נעשה אלא דייקא בעת אשר אין הדעת מאיר כמבואר בליקו"מ (סי' קטו ועוד).

יעזרנו השי"ת לקבל את האורות ימי הספירה כראוי, אכ"ר.

אחר ימי הפסח שעבר עלינו בשמחה ובטוב לבב, בקדושה ובטהרה, בהם יצאנו ממצרים - כל אחד ממצרי נפשו, אנו עומדים בימי הספירה הק', כל קוטב ימי הספירה הוא לכסוף ולהשתוקק לצאת ממצולות ים מהבלי העוה"ז, ולזכות לדעת דקדושה, לידע ולהודיע ולהידע "אז ס'אזי קיין שום תכלית נישט דא אויף די וועלט נאר גאט ב"ה צו דינען" (=שאין שום תכלית כלל בעולם הזה, אלא רק לעבוד את ה' באמת) ושאין שום נועם ואושר ותכלית אמיתי בעולם כי אם בלילות הימים והשנים בתורה ותפילה ועבודת השם, שזה ענין קבלת התורה שהוא הדעת דקדושה.

כי באמת אי אפשר לזכות לדעת זו כי אם על ידי כלים, כמבואר בליקוטי הלכות (הלכות פסח ה, יג) וזלה ק': "ועל ידי הספירה של אלו הימים שהם בחינת כלים, כי הימים הם בחינת כלים ומדות, על ידי זה יוצאין מטומאה לטהרה ומתקנין הימים והכלים כדי לזכות לקבל אור התורה בשבועות בבחינת ברכה ע"י תיקון הכלים כנ"ל עכ"ל".

ועל ידי מה עושים כלים? על ידי הכיסופים וההשתוקקות להשם יתברך, וריבוי הצעקות והאנחות אשר הם פרי הכיסופים והגעגועים. וענין החתירה והגעגועים באנחות וצעקות בימי הספירה מבואר בליקוטי הלכות (הלכות פסח ג, יד) וזלה ק': "שמתאנחין ומתגעגעין ליום החמישים שהוא קבלת התורה, שמשם עיקר

עומק הפרשה

להקטיר אש של ירדות

ויאמר משה אל אהרן הוא אשר דבר ה' לאמר בקרבי אקדש ועל פני כל העם אפבד.

נדב ואביהוא נכנסים ובאים לשרת לפני ה' בעבודת הקטורת, גדולים הם ממושה רבינו ואהרן הכהן (רש"י), והנה פוגעת בהם מידת הדין ונסתלקה נשמתם, ותעל בלהב לפני ה'.

סיבת הסתלקותם לא נתפרשה אלא ברמז "ויקריבו אש זרה", אבל בוודאי לא הייתה זו אש זרה ממש אלא פגם עמוק ודק עד מאד, כמו שאמרנו במדרש (ויקרא רבה יב, א) 'אין אנו יודעים מפני מה מתו', ועל כן בארו בה חז"ל כמה דרכים (עיי' ויקרא רבה כ ובשער הפסוקים שמיני).

אכן עומק הענין מבואר בזוה"ק (צו לג): שהוא 'בגין דלא אינסיבו', כלומר שלא היו נשואים אשה באותה שעה, שבפנים זה נכללים כמה מפגמים שנזכרו בזה במדרשים (עיי"ש בזוה"ק ובכמה מקומות ובליקוטי תורה להאריז"ל ויקרא).

מבאר מוהר"ת, שמעלת הקטורת הוא שהיא מקשרת את כל העולמות ומעלה את השכינה הק' בתכלית העליה, אך כדי להעלות את הקטורת צריך להוסיף בה חלבנה שריחה רע, המרמז לפושעי ישראל (כריתות ו:), כלומר להעלות גם את המדרגות הנמוכות ולקשור אותם עמם יחד, לשם כך צריך הכהן המקטיר את הקטורת לישא

◆ בימים הסמוכים לחג הפסח, סיימו לומדי 'הדף היומי' בעולם כולו את מסכת 'סנהדרין', וכבר נמצאים בעיצומו של מסכת מכות, אותו יסיימו אי"ה ביום שישי הקרוב, אז יעברו מחיל אל חיל, אל מסכת שבועות.

◆ **יפוצו:** בימים אלו הופיע ויצא לאור עולם מגזין חדש ומיוחד במינו - מטעם חסידי ברסלב בקהילת 'נחל נובע' בעיר צפת ת"ו, בשם: "תבונות", בו תמצאו אוצר של עצות ודרכי התחזקות, ע"פ דעתו ולאורו של רביה"ק זיע"א. בין השאר, תמצאו שיחות קצרות וארוכות מאת החסיד רבי אלעזר מרדכי קעניג זצ"ל ויבדלח"ט אחיו שליט"א, מדור הלכות אקטואלי, שו"ת מהחיים, מדור חינוך, סיפורי חיים, 'צפת של מעלה', עובדות מחסידי ברסלב ועוד.

◆ **אומן:** עדכון חשוב: בימים אלו החלו להפעיל בשדה התעופה בארץ את "טרמינל 1". על כל נוסע לבדוק בכרטיס הטיסה שלו מאיזה טרמינל יוצאת טיסתו, על מנת להמנע מעגמת נפש חלילה.

◆ **"מדוע אינכם עושים נשיתכם חסידות?!"** (רביז"ל): בשב"ק הבאה, פרשת תזריע-מצורע, יתקיים אי"ה שבת רבתי מטעם ארגון 'בנות ברסלב' הארצי, ב'הר ציון' במתחם ישיבת התפוצות הסמוך לקבר דוד המלך ע"ה. לפרטים נוספים בקו הארצי: 023131148. שולוחה 1, ושוב 1. כדי לקחת חלק בפעילות הברוכה, חייגו: 0583261641

יור ע"י מכוני עלה לתורה
בבל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ר
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148

במקרים מיוחדים: 053-3175211 | 054-859148
המערבת נסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00
לתרומות ורכישות נכח נצח: עלה לתורה, בנק
מרביתיל 17, סניף 725, חשבון 36645.

החיזוק השבועי

ועקר ההתקבצות והדבקות של איש הישראלי לה' יתברך הוא על ידי קול נגון דקדושה בידוע גדל מעלת הנגינה לכל מי שרוצה לדבק את עצמו בה' יתברך, כי הנגינה יש לה פז גדול להמשיך את האדם לה' יתברך... כי עקר ההתקבצות והדבקות הוא על ידי קול נגינה וכמוכן בדברי אדוננו מורנו ורבנו זכרוננו לברכה בכמה מקומות, ובפרט בהמששה משבעה בעטלירש של יום השלישי ויום הרביעי ויום הששי מגדל עצם מעלת הנגינה, וכמבאר עוד בשיחותיו הקדושות:

ליקוטי הלכות, אפרודוס ג, ד

יהלום

טוב לאדם להרגיל את עצמו
להחיות את עצמו בכל פעם

על-ידי איזה נגון:

ליקוטי עצות, נגינה יא

לכבוד הבחור החשוב המשתוקק להשתוקק בשעת ספירת העומר!

הנה זכינו ואנו עומדים בימים הקדושים האלו של בין פסח לעצרת, ימי ספירת העומר, בהם אנו מתעוררים ברצונות וכיסופים גדולים לקבל את התורה, ועל כך סופרים אנו את הימים, יום אחר יום, כחות המצפה ליום חתונתו.

אלא שכאן הבן שואל, יש הבדל בין העומר לבין החתן, החתן מרגיש את החתונה מצד עצמו, ולכן מצפה ליום חתונתו בלי שיאמרו לו, אולם בספירת העומר איני מרגיש שם געגוע ושום ציפיה, איך אפשר לצוות להשתוקק כמו חתן.

והתשובה מאוד פשוטה, החתן ברור לו ללא שום ספק שבס"ד עתיד להתחתן בקרוב, וממילא הוא שמח ללא שיאמרו לו, אבל בקבלת התורה, לא ברור לנו שאכן אנו החתנים, כי תיקף לאחר יציאת מצרים, מגיע עמלק ומכניס ספיקות בלב, היש ה' בקרבנו אם אין. דומה הדבר לשידוך שעלה ספק על המשכיותו, שאז בוודאי החתן אינו סופר את הימים.

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מו"צ בעיר בית שמש יצ"ו

הלכה פסוקה

אכילה ומלאכה לפני ספירת העומר

המנחה בערב שבת

א. כיון שאין לספר ספירת העומר עד זמן צאת הפוכבים, אבל אפשר לקדש ולאכל מזמן פלג המנחה - לכן יש להזהר להתחיל לאכל סעודת שבת חצי שעה לפני צאת הפוכבים. ומי שהתחיל אז, מתר לו להמשיך לאכול אף על פי שהגיע כבר זמן צאת הפוכבים ואינו צריך להפסיק לספירת העומר. ונראה שמי שרגיל להתפלל בפלג המנחה, ראוי לו לעשות איזה זמן קבוע שאז סופרים, כי אחרת עלולים מאוד לשכח מלספור.

ב. ואם הגיע כבר הזמן האמור ועדיין לא התחילו לאכל - יש להמתין עד צאת הפוכבים כדי לקרוא קריאת שמע וספירת העומר, ורק אחרי קריאת שמע וספירה, אפשר לאכל.

ג. ומי שפכל זאת התחיל לאכל בתוך החצי שעה שלפני צאת הפוכבים - יש להפסיק ולהמתין עד צאת הפוכבים ואז לקרוא קריאת שמע וספירה ואחר כך מתר לאכל. ומי שרק עשה קדוש, נראה שישל ידיו ויאכל רק פצית ופסיק סעודתו ומתין עד צאת הפוכבים וספור וימשיך סעודתו.

ד. לפי האמור לעיל שמועיל מנוי 'שומר' להזכיר אף אין מועיל אם גם השומר אוכל אז - ולכן בסעודת השבת, לא יועיל מנוי שומר מאחד מבני הבית המשתתף בסעודה.

אף אין לשנות סדרי הישיבות בגלל זה. (ב) 'שומר' זה יכול להיות אשתו וכן קטן שהוא בר דעת להזכיר. אף אינו מועיל שומר אשר גם פן אוכל אז. (ג) וכן מועיל העומדת שעון שיציל אחר האכילה. אבל אינו מועיל הנחת פתק או הפחת השעון על היד השנייה. (ד) חבים להפסיק לאכל תוך ההזכרת השומר או השעון. (ה) מי שרגיל להתפלל בזמן קבוע - אם יש צורך הגון אפשר להקל לאכל לפני תפלת ערבית הקבועה וספירת העומר. וכמוכן שבהגיע זמן התפלה, חבים להפסיק וללכת להתפלל. (ו) הנמצא במקום שקריו אוטו בשעה מסוימת שישאר עוד זמן להתפלל, כגון באולם או מסעדה שלא יניחאו להתעבב שם עד שיעבר זמן תפלה וכל שכן שלא יניחאו לישון - מתר לו לאכל לפני ערבית וספירה. (ז) במקום שיש הרבה שלא התפללו עדיין, נראה שאפשר לאכל לפני התפלה וספירה. (ח) אף דע שלא התירו כל זה בסעודה גדולה שעלולה להמשך עד שיעבר הזמן לגמרי או שעלולים להשתפר.

ה. כמו כן בזמן האמור, אסור להתעסק במלאכה דו הנמשכת זמן רב וקשה להפסיק באמצע. אף יועילו כל ההיתרים האמורים לעיל לגבי אכילה.

מענין לענין למתפללים ב'פלג

א. אסור לאכל לפני ספירת העומר והינו אפילו למי שהתפלל כבר ערבית, שהרי אם לא התפללו עדיין ערבית - אסור כל האמור להלן בלאו הכי.

ב. אכילה האסורה אז, הינה לחם יותר משעור 'פציה'. ויש אומרים שהוא הדין באכילת 'עוגה' פשעו הנ"ל. אבל מתר לאכל 'תבשילים' של חמשת מיני דגן אם אינו קובעים סעודה על זה. וכן מתר לאכל 'תבשיל' בשר וירקות באיזה פמות שהיא. אמנם מי שאוכל אותם לארחות ערב קבועה, ובפרט אם סועדים פמה ביחד, נראה שכן למנוע מזה.

ג. זמן האסור מתחיל מחצי שעה לפני צאת הפוכבים. ומי שהתחיל לאכל לפני החצי שעה האמורה, אינו צריך להפסיק לאכל בהגיע הזמן. אבל המתחיל לאכל בתוך החצי שעה הסמוכה לצאת הפוכבים - אזי בהגיע הזמן צריך להפסיק ולספור.

ד. אם יש דבר שיכול להזכיר לספור לאחר האכילה, מתר להתחיל לאכל אפילו פשהגיע כבר זמן ספירת העומר ואפילו עדיין לא התפללו ערבית, ולכן: (א) אם מבקשים מאדם אחר שיזכירנו לספור לאחר האכילה, מתר לאכל גם לאחר צאת הפוכבים. והמחמיר שלא לסמוך על זה אלא רק בכדי לאכל בחצי שעה שלפני הזמן, תבוא עליו ברכה.